

PLA DOCENT

Curs: 2n
Especialitat: Pedagogia de la dansa
Matèria: Psicopedagogia de la dansa
Codi de l'assignatura: 420024
Títol de l'assignatura: Psicologia del desenvolupament
Subtítol:
Tipus d'assignatura: Obligatòria
Adscripció de l'assignatura: Pedagogia de les Arts de l'Espectacle
Crèdits ECTS de l'assignatura: 3 ECTS
Hores totals de l'assignatura: 75 h 45h presencialitat (60%) - 30h treball autònom de l'alumnat (40%)
Impartició: A determinar segons horari
Professors/es: A determinar segons POA
Descriptor: Coneixement del procés de desenvolupament psicològic del cicle vital, des de l'etapa de la infància fins a la vellesa. Desenvolupament motor, cognitiu, social i afectiu en cada una de les etapes: infància, adolescència, joventut, maduresa i vellesa. Relació entre etapes del desenvolupament i la seva intervenció a l'aula de dansa.
Requisits:
Observacions:

COMPETÈNCIES QUE ES TREBALLARAN A L'ASSIGNATURA:

Competències transversals:

- CT2 Recollir informació significativa, analitzar-la, sintetitzar-la i gestionar-la adequadament.
- CT11 Desenvolupar en la pràctica laboral una ètica professional basada en l'apreciació i sensibilitat estètica, mediambiental i cap a la diversitat.
- CT12 Adaptar-se, en condicions de competitivitat als canvis culturals, socials i artístics i als avenços que es produeixen en l'àmbit professional i seleccionar els camins adequats de formació continuada.

Competències genèriques:

- CG1 Estar capacitats per a comprendre, crear, interpretar, i ensenyar la dansa amb el nivell tècnic, estilístic i interpretatiu requerit.
- CG2 Tenir un coneixement ampli de les tècniques i els llenguatges de la dansa, del moviment i de les disciplines corporals, així com el repertori des del punt de vista tècnic, estilístic i interpretatiu.
- CG4 Desenvolupar la capacitat per a analitzar, avaluar i entendre les característiques específiques de cada individu, aplicant tot allò en el desenvolupament i acompliment professional.
- CG5 Tenir capacitat per a conduir a persones, en el seu procés creatiu, formatiu i/o interpretatiu disposant dels coneixements, recursos i experiències necessàries.

Competències específiques:

- CEP4 Desenvolupar la capacitat per a entendre les característiques específiques de cada individu i, en consonància amb això, orientar a l'alumnat en el seu procés formatiu.
- CEP5 Conèixer, comprendre i aplicar els principis psicopedagògics generals, aprofundint en metodologies i didàctiques específiques de la dansa, considerant els diferents contextos en els que es pugui ocupar la funció docent.
- CEP6 Conèixer els processos psicològics bàsics que intervenen en les diferents etapes del desenvolupament evolutiu i en l'ensenyament de la dansa.
- CEP12 Saber dissenyar, organitzar, planificar i avaluar processos i projectes formatius, educatius, comunitaris i relacionats amb la salut en els diversos nivells, àmbits i col·lectius.
- CEP13 Desenvolupar la capacitat per a elaborar, seleccionar, utilitzar i avaluar materials i recursos didàctics, en funció del context (social, educatiu, terapèutic, històric, tecnològic) en el qual ocupi la seva labor.

- CEP17 Adquirir coneixements i habilitats per a realçar la dimensió artística i social de la dansa com a instrument clau en la integració de persones i col·lectius específics en la comunitat.
- CEP19 Assumir que l'exercici de la funció educadora, docent i dinamitzadora ha d'anar perfeccionant-se permanentment i adaptant-se als canvis culturals, socials, humanístics i pedagògics al llarg de la vida.

RESULTATS DE L'APRENENTATGE:**Coneixements:**

- C1 Coneixements dels principis generals del desenvolupament psicològic i la seva relació amb l'ensenyament de la dansa.
- C2 Anàlisi del procés socialitzador de la dansa i el desenvolupament integral de la persona.
- C3 Coneixement de la influència de la pràctica de la dansa en les diferents etapes del desenvolupament de la persona.

Habilitats, procediments o destreses:

- H1 Aplicació dels principis generals del desenvolupament psicològic en relació a la pràctica de la docència de la dansa en els diferents contextos en què es pot desenvolupar.
- H2 Anàlisi teòrica i pràctica sobre els beneficis que aporta la dansa en la socialització dels alumnes de dansa en els diferents contextos d'aplicació.

Actituds:

- A1 Actitud de respecte vers els companys i els professors.
- A2 Esforç en la superació de dificultats.
- A3 Acceptació i respecte vers la diversitat de propostes i d'opinions.
- A4 Participació activa a les sessions de classe.
- A5 Participació activa en les tasques encomanades.
- A6 Demostració i interès i curiositat pel coneixement de la matèria.
- A7 Interès en la recerca de propostes de millora de la pròpia acció docent.
- A8 Actitud crítica en el treball propi i dels altres com a eina de desenvolupament personal.
- A9 Actitud de respecte de l'entorn de treball, instal·lacions, material, equipaments.

CONTINGUTS FORMATIUS (TEMARI):**Blocs de contingut:**La psicologia del desenvolupament i l'ensenyament-aprenentatge de la Dansa:

- Introducció i principis generals.
- Aportacions històriques i la seva influència en la dansa.
- Teories i models més rellevants de la psicologia del desenvolupament en relació a la dansa.
- Conceptes bàsics de recerca en Psicologia del Desenvolupament.
- Conceptes bàsics de la neuroeducació aplicades a la dansa

Desenvolupament físic i cognitiu en la infància:

- Capacitats dels neonats.
- Desenvolupament motor: reflexes, motricitat grossa i fina.
- El desenvolupament dels sentits.
- Model cognitiu.
- La dansa com a potenciadora del desenvolupament.

Desenvolupament social i de la personalitat en la infància:

- Les emocions en la infància.
- Desenvolupament del "jo".
- Empatia.

- Teories del vincle afectiu: L'aferrament i la seguretat afectiva.
- La dansa expressió de moviment i emocions de 0 a 3 anys.

Desenvolupament de 3 a 6 anys:

- Creixement físic
- Desenvolupament motor: motricitat grossa i fina
- Autoconcepte
- Les sessions de dansa: estructura i característiques bàsiques

Desenvolupament de 7 a 12 anys

- Desenvolupament físic
- Desenvolupament motor: motricitat grossa i fina
- Ambients estimuladors d'aprenentatge
- Intel·ligències múltiples
- Autoestima
- Amics i família

L'adolescència

- Adolescent en la societat actual
- Reaccions als canvis físics: Imatge corporal
- Desenvolupament cognitiu
- Egocentrisme en el pensament
- Amenaces al benestar
- Desenvolupament de la identitat
- Amics i família

Edat adulta de 20 a 60 anys

- Funcionament motor: condició física i salut
- Persones amb diversitat funcional
- Estrès
- Desenvolupament cognitiu
- Intel·ligència emocional

Envel·liment actiu

- Canvis físics, cognitius.
- Creativitat
- Promoure la salut
- Actitud
- Personalitat
- El paper de la Dansa com a eina social i comunicativa: Beneficis que aporta la pràctica de la Dansa en la salut i benestar dels participants.
- Projecte "Ballant amb l'Alzheimer".

METODOLOGIA I ORGANITZACIÓ GENERAL DE L'ASSIGNATURA:

És important que l'alumnat aporti un treball centrat en la seva pròpia reflexió, tant pel que fa en la seva mateixa experiència docent, com en la seva experiència com alumne/a de dansa.

L'assignatura quedarà estructurada de la següent manera:

- Continguts teòrics de l'assignatura: 40%
- Contingut pràctic de l'assignatura: 60%

Treball presencial a l'aula:

- Exposició teòrica, presentació de casos reals i proposta de casos pràctics per part de la professora
- Exercicis pràctics relacionats amb els continguts teòrics
- Anàlisi i reflexió mitjançant el debat amb els alumnes, dels diferents aspectes, tractats a les sessions de classe, amb les seves aportacions.
- Visionat de classes o de material audiovisual en referència als continguts aplicats a la Dansa.
- Treballs en grup i individuals.
- Presentacions dels treballs sol·licitats pel professorat.

Treball autònom de l'alumne:

- Recerca d'informació relacionada amb aspectes específics de l'assignatura pautades pel professorat.
- Lectures d'articles i/o documents que relacionin els continguts de l'assignatura amb la pràctica de la Dansa, concretats en petits treballs escrits, realitzats tant individualment com en grup.
- Recull i reflexió d'experiències professionals relacionades amb els continguts de classe

AVALUACIÓ (CRITERIS, ESTRATÈGIES O ACTIVITATS I PONDERACIÓ):

Requisits mínims: Per l'avaluació continuada d'aquesta matèria l'estudiant haurà de presentar els 3 treballs escrits i defensar les exposicions orals. Les pautes es poden consultar al moodle

Ponderacions:

L'avaluació serà el resultat de:

- Assistència, participació a classe: 15%
- Treball 1 individual (treball escrit + exposició): 25%
- Treball 2 individual (treball escrit): 30%
- Treball en grup (taller pràctic + treball escrit): 30%

Avaluació única:

La modalitat d'avaluació única es podrà establir en casos excepcionals que, un cop feta la matrícula, justifiquin documentalment una causa imprevista i sobrevinguda de força major que impedeixi l'assistència regular a l'assignatura i en casos de canvi o solapament horari provocats per l'escola amb posterioritat al període de matriculació. Es pot consultar el detall d'aquesta modalitat a la Guia de l'estudiant del CSD.

Assistència:

L'assistència mínima per aprovar l'assignatura és del 70%-80% segons el criteri del docent. Només es consideraran faltes justificades les absències per activitats acadèmiques aprovades per l'escola. Es poden consultar més detalls sobre l'assistència a la Guia de l'estudiant del CSD.

L'avaluació serà el resultat de:

Presentar 3 treballs escrits. Les pautes dels treballs es poden consultar al moodle .

- Treball 1 individual (treball escrit + exposició): 30%.
- Treball 2 individual (treball escrit): 35%.
- Treball 3 individual (treball escrit, fonamentat en els camps de l'acció comunitària, l'educació i la salut): 35%

BIBLIOGRAFIA, FONTS I RECURSOS DE DOCUMENTACIÓ:

AFAB (2025). *Taller pràctic. Psicologia del desenvolupament curs 2024-25*. <https://www.youtube.com/watch?v=RaoHxEncnmg>

- Àvila, R. (2016). *Impulsos. Emoció i qualitat de moviment en l'intèrpret escènic*. Diputació de Barcelona, Institut del Teatre.
- Ayan, S. (2025). *Arquitectos del alma. De Viena al mundo: la invención de la psicoterapia en el siglo XX*. Paidós.
- Bueno, D. (2017). *Neurociència per a educadors*. Rosa Sensat.
- Brice, M. (2003). *Pédagogie de tous les possibles... La Rythmique Jaques Dalcroze*. Papillon.
- Casasses, O i Ramis, J. (1993). *100 anys de Pediatria*. Magrana.
- Castellanos, N. (2022). *Neurociencia del cuerpo*. Kairós
- Castellví, P (2001). *Psicologia del desenvolupament*. Proa i URL.
- Dereux, V. (2005). *L'Eveil à la danse chez le jeune enfant. Pédagogie éducative et artistique*. Harmattan.
- Escamilla, A. (2014). *Inteligencias múltiples. Claves y propuestas para su desarrollo en el aula*. Graó.
- Ekman, P. (2012). *El rostro de las emociones*. (2a edició). RBA.
- Espriu, R.M. (2005). *El niño y la creatividad*. Eduforma.
- Feldman; R.S. (2007). *Desarrollo psicológico a través de la vida*. (4a edició). Pearson.
- Fortuño, J. y Segura, J. (2021). *Envejecimiento, actividad física y desarrollo emocional*. UOC
- Guillen, J.C. (2017). *Neuroeducación en el aula: De la teoría a la Práctica*. Create Space
- Joyce, M. (1987). *Técnica de danza para niños*. Martínez Roca.
- Fux, M. (1985). *Primer encuentro con la danzaterapia*. Paidós.
- Gardner, H. (2015). *Inteligencias múltiples. La teoría en la práctica*. (2a. edició). Paidós.
- Jauset, J.J. (2017). *¿La música distrae?*. Círculo Rojo.
- Le Boulch, J. (2001). *El cuerpo en la escuela en el siglo XXI*. Inde.
- López de la Llave, A.; Pérez-Llantada, M^aC. (2006). *Psicología para intérpretes artísticos*. UNED (Thomson).
- Marina, J.A. (2011). *El cerebro infantil: la gran oportunidad*. Ariel.
- Mariscal, S., Giménez-Dasí, M., Carriedo, N. Y Corral, A. (Coord.) (2010). *El desarrollo psicológico a lo largo de la vida*. Mc Graw Hill.
- Mietzel, G. (2005). *Claves de la Psicología evolutiva*. Herder.
- Miró, M.T. i Tarragó, R. (2006). *Desenvolupament i salut mental. El valor de l'atenció en la primera infància*. Universitat de Barcelona.
- Panhofer, H. et al. (2005). *El cuerpo en psicoterapia*. Barcelona: Gedisa.
- Papalia, D.E. (2021). *Psicología del desarrollo* (14a. ed.). Madrid, España: Mc Graw Hill.
- Pérez-Testor, S; Nieto-Guisado, S; Pérez-Testor, T; Morales-Aznar, J. i Gainza-Bernal, S. (2024). Evaluación del programa La Dansa s'Apropa para personas mayores que viven en las residencias municipales de Barcelona. En *La Investigación en España 2024* (pp.207-216). Valencia, España:Mahali.
- Pérez-Testor, S; Griñó Roca, A. (2017). Vivir las emociones a través de la danza creativa. *Eufonía. Didáctica de la Música*, 30-35.
- Pérez-Testor, S. (2016). Danza creativa para personas con Alzheimer: una experiencia educativa. En *La Investigación en España 2016* (pp.307-318). Mahali.
- Pérez-Testor, S. (2015). Improvisación corporal. Del movimiento espontáneo individual al movimiento coreográfico con estudiantes universitarios. En J.L. Chinchilla y A.M. Díaz. (Ed.), *Danza, educación e investigación. Pasado y presente*. (pp.187-193). Aljibe.
- Pérez-Testor, S; Griñó Roca, A. (2015). Danza creativa: el rol del material y la imaginación. *Ausart Journal of Research in Art*, 166-173.
- Pérez, S. (2008). Escuela de arte en el Monte Verità. *Danza en escena*, 21, 32-33.
- Pérez Testor, S., i Pérez Testor, C. (2000). El impacto de una clase de iniciación a la danza en la estructura del esquema corporal: proyecto D.E.C. Actes de les *I Jornadas de Danza e Investigación*. Universidad de Murcia.

Rojas, M. (2018). *Cómo hacer que te pasen cosas buenas*. Planeta.

Rojas, M. (2021). *Encuentra tu persona vitamina*. Espasa.

Romero, J. (2012). *BAPNE Method. Percusión corporal e Inteligencias Múltiples*. Barcelona, España: Body music Body percussion press.

Segura, J. y Fernández-Puig, V. (2022). *Psicoterapias Humanistas. Una mirada actual*. UOC

Taylor, J.; Taylor, C. (1995). *Psychology of dance*. Human Kinetics.

Wengrower, H y Chaiklin, S. (2008). *La vida es danza*. Gedisa.

,